

[Ingomar Petersen.]

ret til oppebæring af dagpenge, og at de ledige nu kan holde ferie med deres familier uden i ferieperioden at være til rådighed for arbejdsmarkedet, alt efter aftale med arbejdsformidlingskontorerne. Disse forbedringer vil kommunisterne formentlig også støtte, så hvorfor egentlig tage disse problemer op i dag?

Der skal ikke herske tvivl om, at det radikale venstre ser med megen alvor på beskæftigelsessituationen. Det kunne måske ligesom være på sin plads at gøre status. Det er vel, ligesom de sidste års internationale konjunktur nedgang nu er ophørt og en opgang indledt. Men lægger man vægt på udviklingen i arbejdsløsheden også på international basis, så er der ingen tvivl om, at der fortsat ligesom er tendens til at tale om lavkonjunktur. Det er vel også, ligesom statsministeren var inde på, at der nu på internationalt plan disponeres som det vigtigste mål for den økonomiske politik at bryde inflationsforventningerne og at styrke betalingsbalancerne. Og man må vel erkende, at får man ikke styrket betalingsbalancen, så vil der ikke være mulighed for på længere sigt at undgå en stærkere depression, end vi havde her i 1974-75.

Vi er fra radikal side helt enige med statsministeren i, at hensynet til betalingsbalancen sætter ret snævre grænser for, hvor hurtigt den fulde beskæftigelse kan genskabes. Men vi må vel også erkende, at det ikke er så ligetil at føre en sådan beskæftigelsesstabiliserende politik, fordi det først og fremmest kræves, at denne politik ikke kompromitteres gennem en uacceptabelt høj inflation. De nødvendige led i en fuld beskæftigelsespolitik bliver derfor indkomstpolitik sammenkædet med en aktiv arbejdsmarkedspolitik.

Vi må vel heller ikke glemme, at vi lever i et samfund, hvor hele vor levestandard er afhængig af, hvorledes vort erhvervsliv har det. Det kan egentlig godt undre, at visse partier på det yderste venstre i dette folketing tilsyneladende er flintrende ligeglade med, hvorledes dette erhvervsliv har det, er ligeglade med, om danske virksomheder har problemer eller ej, trods den eksisterende store arbejdsløshed. Vi kan ikke få skabt en bedre beskæftigelse, uden at der sættes ind på at skabe fornyet ekspansion i vort er-

hvervsliv, og det er vist ikke helt urealistisk at fremføre, at en gevinst i vor markedsandel på verdensmarkedet på ca. 1,2 pct. måske helt vil kunne eliminere enhver arbejdsløshed i dette land.

En indkomstpolitisk løsning, der i højere grad kan være medvirkende til at skabe et bedre forhold mellem de enkelte virksomheder og en bedre forståelse mellem virksomhederne, medarbejderne, de faglige organisationer og samfundet i øvrigt, er en nødvendighed, hvis den fulde beskæftigelse hurtigt skal genetableres. Hvis man fører fuld beskæftigelsespolitik, som kommunisterne tilsyneladende gerne vil, men uden indkomstpolitik, så er prisen herfor inflation og måske endog en endnu videre accelererende inflation. Hvis man ikke kan føre indkomstpolitik, er det på længere sigt ikke muligt at opretholde den fulde beskæftigelse, medmindre inflationen er endnu kraftigere i udlandet.

For at kunne føre en tilfredsstillende fuld beskæftigelsespolitik må man også være i stand til med nogenlunde sikkerhed at kunne forudse den økonomiske udvikling ét år eller to frem i tiden. Det er jo sådan, at ændringer i arbejdsløsheden først finder sted med en ofte betydelig forsinkelse i forhold til de ændringer i forbrug, investering og eksport, der sammen med produktionsudviklingen er bestemmende for arbejdsløshedens højde. Finder indgreb først sted, når de underliggende tendenser i efterspørgslen og produktionsudviklingen er slået igennem i arbejdsløshedstallene, så kommer disse indgreb for sent. Da indgreb tillige er et stykke tid om at virke — det har vi jo erfaring for — vil man kunne risikere, at en efterspørgselsstimulerende politik, der skal begrænse arbejdsløsheden, men er iværksat for sent, først får virkning på et tidspunkt, hvor arbejdsløsheden i sig selv er ved at forsvinde. Virkningen vil i så fald kunne blive efterspørgselspres og inflation.

Statsministeren nævnte i sin redegørelse, at ungdomsarbejdsløsheden er næsten det uhyggeligste træk i den nuværende beskæftigelsessituation, og derfor måtte der sættes særlige bestræbelser ind på dette felt. Det er det radikale venstre enigt med statsministeren i, men det kunne vel nok have haft lidt interesse at høre nærmere om disse bestræbelser. Det udkast, som arbejdsmarkedsud-